

NAS GLAS

*In Vseučluno Kujirnin
Vseučlino*

Glasilo Osrednje Zveze javnih
nameščencev in upokoјencev

:: za Slovenijo v Ljubljani. ::

Cena posamezne šte. 1 Din.

„NAS GLAS“ izide vsakega desetega,
dvajsetega in zadnjega v mesecu.

Celoletna naročnina . . . Din. 40.—

Polletna naročnina . . . „ 20.—

Četrletna naročnina . . . „ 10.—

Za inozemstvo je dodati poštnino.

== Oglasi po ceniku. ==

Uredništvo: Štebi Alojzija, Vič pri Ljubljani, Pod Rožnik šte. 296. Rokopisov
ne vrača, ako se ne priloži znamk. Dopise v latinici in cirilici sprejema le pod-
pisane in zadostno frankirane. Rokopise je adresirati le na urednico.

Upravništvo: Na naročila brez denarja se ne oziramo. Naročnina naj se poš-
ljalja po nakaznici oziroma položnici le v Ljubljano, Vodnikov trg št. 5/1. Tja
je pošiljati tudi zbirke za naš tiskovni sklad.

Za obrambo pravic državnih nastavlјencev.

V beograjski »Pravdi« z dne 30. aprila tek. leta je bil izšel članek pod gorenjim naslovom, ki po redu našteva vse krivice, katerih so bili deležni državni nastavlјenci od leta 1919. dalje in ki dokazuje, kako se je godilo državnim nastavlјencem od leta do leta vse slabše in slabše ter zlasti opozarja na to, kako brezvestno je kršila vlada zakon o državnih nastavlјencih. S posebnim poudarkom opozarja člankar na to, da vlada niti najmanje ne misli na to, da bi izplačala razliko med prejšnjimi in sedanjimi prejemki, ki nam gredo od 1. oktobra 1923. dalje. S tem, da je dajala v januarju, februarju in marcu »avans«, meni, da je opravljeno vse. O tej zadnji krivici, ki se nam je zgodila, pravi avtor članka sledeče:

»Ker vlada z gaženjem jasnih zakonskih odredb ni uspela, da bi udeјstvila v določenem roku zakon, se je pojavil med državnimi uslužbenci nov upor. Vladi kani tedaj v glavo misel o »avansu«, katerega ne omenja zakon niti z eno besedo, in ostaja s tem dosleden v začetju kršitvi zakona.

Da bi končno uverila vlada drž. nastavlјence o tem, da ne bo odnehala v kršitvi zakona dotlej, dokler celotnega ne pogazi, izda svoje rešenje o draginjskih dokladah. Birokratska vlada je mogla dati kot svoj produkt samo takšno birokratsko rešenje, kakršna je naredba o draginjskih dokladah. Ali kar najbolj revoltira maso državnih nastavlјencev je to, da je poizkušal finančni minister — in je v tem tudi uspel — uzurpiral še eno izmed zakonito priznanih naših pravic. Mislim pravico državnih nastavlјencev na prejemke, ki jim pripadajo v smislu čl. 249. zakona od 1. oktobra 1923 dalje. Minister financ misli, da s svojim in svojih tovarišev odlokom more odrekati masi državnih nastavlјencev to pravico in da lahko nakloni te prejemke samo onim, ki so bližje njihovim visokim položajem. Iz predloga odloka, ki ga je bil predložil minister svojim tovarišem, se vidi, kako slastno gazi avtor odloka že itak dovolj mršave pravice naše in s kakšno mržnjo v srcu rešava življenska vprašanja tisočih in tisočih državnih najemnikov. Kdo se ne bi zgražal ob čitanju čl. 29. one odredbe ministra financ? Ali se gospodje iz prvih treh grup kategorije niso zadovoljili že s tem, da imajo tako visoke plače (razume se, da na škodo nas), ki nadkriljujejo njihove dosedanje plače z dokladami vred, temveč da hočejo takorekoč izvršiti še eno krajo nad slabejšimi? Ali je tej gospodi še premalo, da sisajo iz državnega proračuna kakor polipi cele milijone na račun nekih prekournih del, dnevnic, honorarjev za izvr-

šitev pravilnikov in drugih takih pametnih odredb kakor je odredba o draginjskih dokladah, in hočejo zato, da odvzamejo beraškemu nastavlјencem še zadnji grižljaj? Kdaj bo njihova malha brez dna polna? Z budžetskimi dvanajstinami za oktober, november in december 1923 ter za januar, februar in marec 1924 je bil odobril zakonodajalec za izvršitev zakona o drž. nastavlјencih štiri sto milijonov dinarjev. V budžetu za 1924-25 je za enak namen unečena vsota šeststo milijonov dinarjev. Ako se je zakonodajalec pravočasno pobrigal za materijelno stran novega zakona, tedaj nastane vprašanje: na osnovi česa se odreka masi državnih nastavlјencev pravica do prejemkov po novem zakonu od 1. oktobra 1923 dalje in na osnovi česa se tako brutalno gazi zakon? Zakaj ni finančni minister enako postopal takrat, ko je stopil v moč zakon o ustrojstvu vojske? Mislim, da bi bil finančni minister zbolel za nekaj dni, ako bi mu bila prišla samo v sanjah genialna misel, da bi upotrebil onih 50 milijonov dinarjev, votiranih za izvršitev zakona o ustrojstvu vojske, za nakup tobaka, kakor je bil to storil s vsotami, votiranimi za oživotvorenje zakona v državnih nastavlјencih.

Naša zemlja je zemlja čudežev, v njej je mogoče celo ono, kar je drugače popolnoma nemogoče. Zato tudi ni prav nič čudno, da je bila vlada izdala ono naredbo in s tem, da predloži finančni minister ministrskemu svetu nov predlog o izplačitvi še neprejetih prejemkov za čas od 1. oktobra 1923 do 1. maja 1924. Čl. 29 naredbe o draginjskih dokladah ne čitam jaz tako, kakor je napisan, temveč sledeče: »Od našega tovariša finančnega ministra predloženi čl. 29 je v celoti dober, ker protežira velike na račun malih, a to odgovarja tudi našemu programu, zato ga akceptiramo v celoti. Ali zaradi pomiritve duhov in upropraščenja naših neprijateljev (gladnih drž. nastavlјencev) je odložiti njegovo publikacijo, a minister financ ima dolžnost, da nam v tem smislu predloži predlog, kadar bo smatral to za potrebno.«

Slušajte, Vi gospodje tam zgoraj, glas gladnih, ki so v nižini! Niso potrebni nikaki predlogi, ne odredbe za to vprašanje, ker je bil rešil to vprašanje zakonodajalec v členu 249. zakona o drž. uslužbencih. Vsak izmed nas (a ne le birokratje iz prvih treh grup prve kategorije) ima pravico, da dobi izplačano razliko med prejšnjimi in sedanjimi prejemki od 1. oktobra 1923 dalje. Za nove doklade je bila odločila vlada, da veljajo od 1. maja dalje. Ne odrekamo jej pravice, da odločuje o roku, a odrekamo jej pravico, da nam sme uničevati zakonito določene pravice s tem, da nam zadržuje izplačilo razlike od 1.

računati na račun razlike, a ostanek je izplačati takoj!

Da bi državni nastavlјenci očuvali svoje pravice, za to imajo dva načina. Prvi način bi bil, da bi se organizirali vsi v odbrano svojih interesov; iz svoje sredine bi morali vreči one farizeje in lakaje, ki se jim vsiljujejo za njihove predstavnike, a v odločilnih momentih boja prodajo zaupanje tovarišev za dnevniče do Pariza. Tako organizirani bi postali faktor, ki bi bil v stanju, da onemogoči nadaljno gaženje pravic, priznanih z zakonom.

Ako bi ta način ne uspel (verjetno je, da ne bi bil uspešen, ker se drž. nastavlјenci nočejo organizirati), tedaj ostane drugi način: borba poedincev za svoje pravice s tem, da se pritoži na državni svet.

Samo od nas samih je odvisno, da napravimo konec našemu trpinčenju.«

Socijalnost uredbe o drag. dokladah.

Modern princip se glasi: Za enako delo, enako plačilo. Tega gesla se drži tudi večina držav, ko nastavlja svoje uslužbence. Tudi v Jugoslaviji so se priznale plače uradnikom in uradnicam pri enakih razmerah na videz enako. Uradnica z istim službenim leti in z istim službenim značajem dobi isto osnovno plačo in položajno plačo. To so pa le delni dohodki državnih uradnic, ker se računa še vedno največ z dokladami. Pričakovati je bilo, da se bo postopalo tudi pri teh popolnoma objektivno in se odmerile vsem neprikrajšane doklade. Zgodilo se je pa drugače. Uradnik, ki je poročen in ima otroke dobiva poleg osebnih drag. dokl. še doklade za ženo in otroke in stanarino. Prav je tako. Toda razmere so danes take, da bi človek pričakoval polne stanarine tudi za neporočene uradnice in uradnike. Vendar se uradnikom ne dela tako gorostasna krivica v tem oziru kakor se dela to poročenim uradnicam, ženam drž. nameščencev. Uradnica, ki stoji sicijalno višje, ki je gmotno veliko bolje situirana, ki je poročena z neuradnikom, to je povečini s tako dobro situiranimi ljudmi, ki so prej in tudi še danes lahko sami vzdržujejo svoje žene, prejemajo polne drag. doklade in celo stanarino kakor poročeni uradniki.

Privoščimo jim to, čeprav so žene bankirjev, advokatov ali veleposestnikov itd. in odobravamo, da se jih plača po principu za enako delo, enako plačilo. Krivica se pa dela že neporočenim uradnicam, ki delajo tudi isto delo, dobivajo pa samo 75 % stanarine. A kakšna krivica, kako očividna in gorostasna hudobija ali neumnost, ali ironija, ali lahkomišelnost se pa pokaže pri odredbi ki veleva naj se poročenim uradnicam, katere

je doletela ta nesreča, da je njih mož drž. uradnik, še danes najslabše plačan delavec, črta popolnoma kategorično vsa stanarina. Pa ni dovolj to. Vrhunec krivice doseže odredba z zapovedjo, naj se jim poleg tega črta še polovica drag. doklad. Tako prejema danes uradnica poroč. z drž. urad. ki je 15 let v službi komaj toliko plače kot taka začetnica. Torej ima mesečno okrog 700 D manj nego koleginja, koje mož ni drž. uradnik. Mislim, da je to nesocialno dovolj in je treba krivico takoj popraviti. Imamo vtis, da štiti celo urad. pragmatika in naredba o drag dokladah premožnejšega.

„Hotel Slon“, Ljubljana

Moderno preurejeno kopališče, restavracija in kavarna
Centralna kurjava!

Obnovljene zahteve O. Z.

Glavnemu Savezu je poslala O. Z. sledeči dopis:

»O Vašem cenj. dopisu z dne 28. aprila t. l. br. 190 in o komuniqueju od 1. maja t. l., glede uredbe o draginjskih dokladah je širši odbor podpisane O. Z. na svoji seji dne 13. t. m. obširno razpravljal ter sklenil, da poda sledeče predloge: A.) **K uredbi o draginjskih dokladah.** Načelo pri določitvi teh doklad naj bi bilo v smislu resolucije z dne 17. decembra 1923 v Novem Sadu, kratko izraženo, takšno, da bo v polni meri ustrezalo zahtevam, sprejetim pod točkama a—d), odstava II. te resolucije. Ugotavljamo, da vlada ni vodila računa o danih obetih in da je zlasti s popolno brezbriznostjo šla preko zahteve 100 % povečanja draginjskih doklad za drž. vpokojenca in vpokojenke in da velja še danes docela neutemeljena in nesocialna razlika med osnovnimi pokojninami, ki se izplačujejo deloma v dinarjih, a velikemu delu še vedno v kronah, ki že davno niso več plačilno sredstvo naše kraljevine.

Ker draginja od 1. maja t. l., kod dneva, ko je stopila v veljavo nova uredba o draginjskih dokladah, absolutno ni padla, je bilo treba, da ostanejo draginjske doklade tudi za tiste drž. nameščence, ki so se jim te doklade z novo uredbo zmanjšale, najmanj takšne, kakor so bile pred 1. majem t. l. V tej konsekvenci bi bilo dalje glede B.) **izplačila razlike med prejšnjimi in novimi temeljnimi ter položajnimi plačami** zahtevati, da se ta razlika za čas od 1. oktobra 1923 do 30. aprila 1924 po odbitku prejetih avansov izplača v najkrajšem času, ker je nje izplačilo zagotovljeno v čl. 249 zakona o civilnih uradnikih in ostalih drž. nameščencih z dne 31. julija 1923.

Da vlada ne bi imela zadostnega budgetnega kritja za izplačilo te razlike je docela izključeno, saj je znano, da se v to svrhu z zakonom o proračunskih dvanajstinah za mesec oktober-december 1923 in januar-marec 1924 določena specialna kredita (člen 3. obeh zakonov) v skupnem iznosu 400 milijonov dinarjev nista porabila.

C. Uredbe o razvrstitvi drž. uslužbencev sploh ne moremo imenovati uredbo, ker ničesar ne ureja, ampak je nasprotno napravila prav v vseh resorih drž. nameščencev nedogleden kaos in s tem via facti z globoko zarezo v pridobljene pravice povzročila med drž. nameščenci burjo ogorčenje in nezadovoljstva. Zato predlagamo: za pokrajine, v katerih so bili popreje normirani takozvani činovni razredi, prepuščajoč za ostale dele naše države tem načelom odgovarjajoči poroc, oziroma razmerje — brezpogojno revizijo na sledeči osnovi:

I. kategorija.

VI. čin. razr. in višje 3 grupa
VII. » » » » 4 »

VIII. » » » » 5 »
IX. » » » » 6 »
X. » » » » 7 »
XI. » » » » 8 »
pripravniki 9 »

II. kategorija.

VII. čin. razr. in višje ter VIII. čin. razr. z nad 20 let službe . . . 1 grupa
VIII. čin. razr. in IX. čin. razr. z nad 15-letno službo 2 »
ostali uradniki IX. čin. razr. in X. čin. razr. 3 »
XI. čin. razr. 4 »
pripravniki 5 »

III. kategorija.

VIII. čin. razr. in višja ter IX. čin. razr. z nad 15-letno službo . . . 1 »
ostali uradniki IX. in X. čin. razr. 2 »
XI. čin. razr. 3 »
pripravniki 4 »

Za uradnike, ki službujejo v višji kategoriji, kakor zanjo odgovarja njihova šolska sprema, naj se za prehodno dobo in brez izbegavanja izvaja čl. 230. zak. o civilnih drž. uradnikih.

D. Zakon o civilnih drž. uradnikih niti približno ni zadovoljil drž. uslužbencev in vpokojenecv. Zato naj Glavni Savez z vso energijo deluje na to, da se s posebnim zakonom izpremene ominozni členi 234., 239., 240. in 246 na način, kakor je bil predlagan v točki I. resolucije z dne 12. novembra 1923 v Beogradu.

Vse to, kar smo doslej navedli, smatramo za minimalne zahteve, od katerih ne smemo odstopiti pod nobenim pogojem.

V ostalem pa naj Glavni Savez vztraja z vso odločnostjo, ki jo je zadnji čas ponovno osvedočil, na zahtevah, izraženih v resolucijah z dne 17. decembra 1923 (Novi Sad) odnosno z dne 12. novembra 1923 in 19. marca 1924 (Beograd).

E. Poleg ravnokar navedenega naj se vsem drž. aktivnim in vpokojenim nameščencem prizna stalna ugodnost do polovičnih voženj po vseh drž. železnicah in parobrodih. Ta zahteva, ki smo jo v naših spomenicah že ponovno utemeljili, je v primeri z milijonskimi dohodki ministristva saobračaja tako skromna, da drž. budgeta ne more spraviti iz ravnovesja.

F.) Kot specialno-lokalno zahtevo pa prednašamo Glavnemu Savezu, da se uvrstita mesti Ljubljana in Maribor v I. razred za odmero draginjskih doklad. O tem vprašanju se je leta 1923 že bavilo ministristvo notranjih zadev, pa je njega rešitev iz neznanih nam razlogov odložilo. Pokrajinska uprava za Slovenijo je tedaj stavila z vsemi dokazili o draginjskih razmerah v teh dveh mestih utemeljeni predlog, vsled česar bi bila vsaka ponovna utemeljitev odveč.

Ako se pokaže delazmožnost Narodne skupščine, naj Gl. Savez skuša uveljaviti vsako najmanjšo priliko, da spravi naše zahteve na dnevni red plenuma, oziroma dotičnih odborov pred drugimi manj nujnimi in odločljivimi vprašanji splošnega značaja.

Ako pa bi bilo pričakovati daljšega zastoja skupščinskega poslovanja, tedaj po našem mišljenju ne bo preostajalo drugega, kakor uveljaviti naše težnje z javnimi protesti širom naše države in v to svrhu na enotno določeni dan (nedelja ali praznik) s prireditvijo javnih protestnih shodov apelirati na javno mnenje in vlado.

Inicijativo za prireditev takšnih shodov prepuščamo seveda preudarku Gl. Saveza in se sklicujemo na svoj dopis z dne 18. februara t. l. št. 36.

K sklepu si dovoljujemo prositi Gl. Savez, da nam blagovoli v najkrajšem času podati o naših predlogih oziroma nasvetih svoje mnenje ter beležimo — itd.

Odgovor Gl. Saveza bomo svojedobno v našem glasilu priobčili. B.

VESTNIK.

Skupščina Udruženja poreskih činovnika se bo vršila, kakor smo že ponovno priobčili, na binkoštni ponedeljek (9. VI.) v Ljubljani. Ker je mestni magistrat našo prošnjo za prepustitev mestne klvorane za to skupščino, ki se prične ob 10. uri, odklonil, smo prosili društvo »Kasino«, da nam v ta namen odstopi svojo društveno dvorano v »Zvezdi«. Vsled velike sokolske prireditve dne 9. VI. na Taboru in praznikov je pričakovati pomanjkanja prenočišč. Zato priporočamo svojim ožjim tovarišem iz Slovenije, da dopotujejo v Ljubljano po možnosti šele v ponedeljek. Od brzovlaka, ki pride v Ljubljano iz Beograda v nedeljo 8. VI., pa do zadnjega dnevnega vlaka, ki dospe v Ljubljano pred 10. uro dopoldne na binkoštni ponedeljek, bodo pri vseh vlakih pričakovali udeležnike skupščine člani pripravljalnega odseka naše sekcije. Pripravljalni odsek ima dežurno službo v prostorih davč. urada za okolico, kjer se bodo udeležnikom oddajali skupščinski znaki. 8. VI. ob 20. uri v gledališču predstava. 9. VI. ob 19. uri v restavraciji »Zvezda« slavnostni banket na čast gostom. Kuvert za banket bo stal ca. 50 Din ter prosimo številnih obveznih prijav s strani naših ožjih tovarišev vsaj do 5. junija t. l. — Kdor se udeleži skupščine, naj kupi na odhodni postaji cel listek, ki naj ga pa na ljubljanskem kolo-dvoru ne odda, ker mu bo služil za brezplačen povratek. 11. VI. s prvim jutranjim vlakom izlet na Bled (čez Jesenice do Dobrave, potem peš skozi Vintgar). Povratek v Ljubljano z zadnjim večernim (turistovskim) vlakom. Prosimo osobito tovariše-Gorenjce, da se izletu v največjem številu pridružijo. Vseh in vsakega posebej sveta naloga pa naj je, da pripomore po svojih močeh do najboljšega vtisa, ki naj spremlja naše brate Hrvate in Srbe na povratku v njihovo ožjo domovino. Gojimo stanovsko samozavest! Zato pa je v prvi vrsti potrebno, da pokažemo mi Slovenci z najštevilnejšo udeležbo smisel za stvar. — Za upravo sekcije: Jaka Drol, predsednik; Joža Bekš, tajnik.

PROŠNJA. Zdi se nam, da večina naših gg. naročnikov lista sploh ne čita, ker si drugače ne moremo tolačiti dejstva, da se na vse naše opomine na plačilo zaostale naročnine nihče ne odzove. Uprava stori vse, kar more, da bi list vzdržala, oni pa, ki so v prvi vrsti dolžni, da jo podpro to so gg. naročniki-zamudniki, jo puščajo mirno tarnati in prositi v vsaki številki, a svoji obveznosti večinoma ne zadoste. Vedno smo računali s težavnim gmotnim položajem nas vseh in čakali z iztirjevanjem naročnine do skrajnosti v nadi, da bo vsak poravnal dolg takoj, ko se njegov položaj le malo izboljša. Seveda smo se motili tudi v tem. Večina zamudnikov je že dobila izplačane nove prejemke, a na svojo dolžnost napram stanovskemu svojemu glasilu se jih je spomnilo le malo. Prosimo nujno vse, ki so že dobili, kakor tudi one, ki bodo šele dobili izplačane nove prejemke, da ne pozabijo poravnati naročnine. Uprava mora kriti vse stroške sproti in mora tedaj iskati za to sredstev. Kje naj jih dobi, če ne iz naročnine. Nemogočega ne zahteva, terja le, kar bi imela že davno dobiti. Tovariši, zdramite se! Poravnajte naročnino; pridobivajte novih naročnikov in prispevke za tiskovni sklad. Vsak naj smatra za svojo stanovsko dolžnost biti naročnik našega glasila. — Uprava.

K načrtu novih pravil za O. Z. doslej nismo prejeli nobenih pismenih predlogov. Jasno je, da je ta osnutek šele ogrodje statutov, ki ga bo treba izpopolniti. Krajevne organizacije, zganite se! — O. Z.

Pošljite naročnino!

Anketa o organiziranju kredita državnih nameščencev. Dne 24. aprila tl. je bila v mali dvorani »Zvezde« v Ljubljani pod predsedstvom g. Miloša Štiblerja anketa o organiziranju kredita drž. nameščencev. Ankete sta se udeležila na povabilo tudi član glavnega odbora Saveza Nabavljajnih zadrug u Beogradu g. Adolf Ribnikar in član nadzorovalnega odbora Saveza g. Voglar. zastopane za so bile sledeče zadruge: 1.) Hranilni in posojilni konzorcij javnih nameščencev v Ljubljani po g. rač. nadsvetniku Rostanu, 2.) Nabavljajna zadruga državnih železničarjev v Ljubljani-Šiški po predsedniku g. Cerčku, 3.) Učiteljska gospodarska in kreditna zadruga v Celju po g. Voglarju, 4.) Nabavljajna zadruga državnih nameščencev v Celju po g. Voglarju, 5.) Hranilnica in posojilnica Učiteljskega konvikta v Ljubljani po predsedniku g. Kecelu, 6.) Nabavljajna zadruga državnih nameščencev v Ljubljani po tajniku g. Begušu. Imenovani so sklenili na tej anketi predložiti Savezu Nabavljajnih zadrug državnih uslužbencev v Beogradu sledečo spomenico: Anketa zgoraj navedenih zadrug državnih nameščencev ugotavlja: 1.) Zahteva po organizaciji kredita državnih uslužbencev postaja vedno bolj splošna, pereča in ne odložljiva posebno, ker Nabavljajne zadruge drž. uslužbencev v smislu zakona o teh zadrugah z dne 5. dec. 1920 ne smejo prodajati robe svojim članom na kredit, drugi zasebni kredit pa je drž. uslužbenstvo izgubilo zaradi novega uradniškega zakona, po katerem je izgubilo za tri leta stalnost. 2.) Najuspešnejšo pomoč uradništvu dajejo organizacije, ki temelje na načelih združništva, zato je nujno potrebno organizirati, oziroma poživiti v celi državi uradniške kreditne zadruge in ustanoviti v ta namen v Beogradu tudi tako močno centralo. 3.) Krediti za te zadruge morajo biti po kolikor mogoče nizki obrestni meri, drugače bi ne bile sposobne življenja in bi uradništvu ne bilo pomagano. Uradništvo upravičeno zahteva, da se za zanj vsaj nekaj procentov vlog iz državnih denarnih zavodov, Savez Nabavljajnih zadrug pa bi mogel poleg tega, da finansira iz lastnih sredstev lahko vse obstoječe uradniške kreditne zadruge pridobiti na podlagi svoje velike kreditne sposobnosti za nje večje kredite od Poštne hranilnice in Narodne banke. 4.) Državno uslužbenstvo tudi po novem zakonu ni zavarovano proti boleznim, nezgodam, onemoglosti itd., vsled tega postaja tudi zahteva po takem zavarovanju vedno močnejša in nujnejša. Po čl. 59, točka 6, 7, 8 in 9 zakona o nabavljajnih zadrugah drž. uslužbencev in o Savezu nabavljajnih zadrug z dne 5. dec. 1920 pa je Savez dolžan, da sprejema novce na štednjo, da odvarja kredite svojim združnikom in da organizuje med združniki zavarovanje in skrbi za drugo pomoč v starosti, onemoglosti itd. Vsled tega prosijo podpisane zadruge v imenu vseh uradniških privrednih zadrug v Sloveniji, da blagovoli Savez Nabavljajnih Zadrug Državnih Uslužbencev v Beogradu pristopiti čimprej k organizaciji uradniških kreditov in ustanoviti v ta namen močno centralo. Pri tem naj blagovoli sprejeti in upoštevati sledeča načela: I. Organizacija uradniških kreditov naj temelji na vsak način na splošnih načelih združništva. II. Za vsako oblast naj se določi, odnosno ustanovi vsaj po ena samostojna »Hranilna in Posojilna zadruga« za državne nameščence. Poleg teritorialnih principov naj se za snovanje teh organizacij upoštevajo tudi potrebe poedinih, večjih stanov, kakor železničarjev, učiteljev itd. Vendar pa preveliko število teh zadrug ni priporočljivo. III. Hranilna in posojilna centrala Saveza naj posluje v pokrajinah prvenstveno preko že obstoječih kreditnih zavodov državnih nameščencev. IV. Glavne kreditne naloge teh zadrug naj bodo posvečene dajatvi malih mesečnih kreditov za nakup robe v Nabavljajnih zadrugah, in dajatvi večmesečnih kreditov za nakup obleke, obutve in kuriva, le v omejeni meri pa dajatvi drugovrstnih kreditov. V. Pospešuje naj se v teh zadrugah mala štednja, četudi v prav malih zneskih in za krajši čas. VI. Te zadruge naj organizirajo tudi posmrtno in bolniško zavarovanje državnih nameščencev. VII. Dokler ni ustanovljena pri Savezu centralna kreditna organizacija naj Savez izposluje, da bodo državni zavodi, zlasti čekovni urad, dajali že obstoječim kreditnim zadrugam državnih nameščencev nekaj svojih vlog, vsaj v okviru sedanje zakonske možnosti. Podpisane zadruge upajo, da so stvarno in utemeljeno razložile s predstojajočo spomenico Savezu nujno potrebo organizacije uradniškega

kredita in podale jasne smernice, kako bi bilo to izvesti. Zato ponovno prosijo, da Savez predloženo spomenico pri rešitvi tega aktualnega vprašanja čim največ mogoče upošteva in ji po smotreni razpravi in presoji čimprej ugodi.

— O naših sosedih Turkih je bil prinesel pred kratkim ljubljanski »Slovenec« članek z naslovom »Korupcija v Turčiji«. Med drugim bemo v tem članku tudi sledeče: »Gospodarska morala v Turčiji nikoli ni bila posebno visoka; vojska jo je še bolj zmanjšala. Vsi turški časopisi in v njih najboljši narodnjaki jadikujejo, kako se je razpasla korupcija. Samo bakšiš, bakšiš! Kdo bo več dal, koliko boš dal! Velikanski je bil škandal takozvanih armenskih napitnin, ki je omajal celo stališče notranjega ministra. Par prav bogatih Armencev si je kupilo prihod v domovino z bajnimi vsotami. Vse se je zgražalo, kar je nazadnje še razveseljivo znamenje. Vlada je Armence spet zapodila, jih pa ni vprašala za naslove onih, ki so napitnino prejeli. To je eden od velikih pri stotini malih škandalov. Dokler ne bo začela delovati železna roka, bo vsako gospodarsko podjetje bolj odvisno od milosti vseh različnih oseb kakor pa od zakona. Stroški so večji, varnost pa za to ni večja. Vsa Turčija trpi na podkupovanju, in gospodarska obnova ne bo prej mogoča, dokler se ne bo izvršila moralna reforma vse uprave.« — Tako je pri naših sosedih...

— Premog in rude v naši državi. Produkcija premoga je bila v letu 1923. po službenih podatkih nastopna: V Srbiji 132.894 ton črnega premoga, 374.147 ton rjavega premoga in 230.344 ton lignita. V Bosni in Hercegovini: 1623 ton črnega premoga in 347.545 ton lignita. V Sloveniji 1 milijon 496.410 ton rjavega premoga in 200.346 ton lignita. V Hrvatski in Slavoniji: 167.647 ton rjavega premoga in 233.891 ton lignita. V Dalmaciji: 98.591 ton rjavega premoga in 3111 ton lignita. Proizvodnja kovin je bila v Srbiji: bakrene rude 123.240 ton in bakra 6787 ton, antimonove rude 546 ton in 27 ton antimona. Bosna, Hrvatska in Slovenija (Vareš, Ljubija, Petrova gora, Železno) so izkopalje 244.618 ton železne rude. V Varešu je bilo iztopljeno 23.026 ton sirovega železa. V Mežici se je izkopalje 10.142 ton svinčene in 618 ton cinkove rude. V Celju je bilo iztopljeno 1800 ton sirovega cinka. V Bosni (Čevljanović, Semizovac) se je nakopalo 5145 ton manganove rude. V Dalmaciji (Kruševci, Doli, Umci, Kalon) se je v prvih 10 mesecih leta 1923. dobilo 25.758 ton antimonove rude, ki se je izvozila v inozemstvo. Od drugih izkopanin se je dobilo v Venčacu pri Arangjelovcu 1987 ton marmorja, V Kreki v Bosni 2.403820 hl slane vode in 41.626 kg kuhinjske soli. Poleg tega je producirala cinkarna v Celju: 274 ton modre galice, 830 ton rafiniranega cinka, 6 ton nerafiniranega cinka, 654 ton cinkove pločevine in 147 ton cinkovega prahu. V Varešu se je proizvedlo 3335 ton litega železa.

— »Zveza«. V prvih številkah tekočega leta smo objavili par člankov za poglobitev organizacije državnih nameščencev, ki naj bi se strnili v novo »Zvezo«. Na te članke smo dobili od posamičnih tovarišev nakazanih nekaj prispevkov s pozivom, da jih oddamo novi »Zvezi«. Ker do take »Zveze« ni prišlo, pač pa se dela na okrepitev naše O. Z., prosimo vse dotične gg. tovariše, ki so nam v goril označen namen svoječasno doposlali kak prispevek, da nam sporoče, ali naj dotične zneske vknjižimo na račun naročnine, ali jih darujejo za tiskovni sklad. V slučaju, da ne dobimo od njih do 10. junija. tl. nobene izjave, smatrali bomo, da jih podare za tiskovni sklad in jih kot take objavili. Društvo drž. nameščencev in vpokojencev v Murski Soboti, ki nam je 1. febr. 1924. nakazalo v isti namen 150 Din, nam je na naš dopis z dne 15. maja tl. sporočilo, da prepušča ta znesek za tiskovni sklad, za kar mu izrekamo najiskrenejšo zahvalo. — Uprava.

— Društvo zemljiškoknjižnih uradnikov in izprašanih aspirantov v Ljubljani, je imelo dne 18. tm. svoj redni občni zbor v justični palači pri zelo dobri udeležbi. Pogrešalo se je pa vendar le še nekaj delegatov zlasti iz Maribora in Ptujja. Odbor je poročal o dosežanjem svojem delu, ki ni ostalo kot se vidi, brezplodno, dasi ni prodrl z vsemi svojimi zahtevami. To poročilo se je zelo odobruje na znanje. Pri volitvah se je enoglasno izvolil zopet dosežanji odbor, pri čemer se je uvaževalo, da dela v društvu še ne bo zmanjkalo in pa da je odbor, ki je započel akcijo za izboljšanje našega gmotnega položaja, najbolj na mestu, da izvojuje, kar se pač izvojevati da. Sklenilo se je, da se podrobno poročilo o društvu de-

lu in njegovih uspehih razpošlje zunanjim članom potom okrožnice, kateri se bo dodal tudi prepis zapisnika občnega zbora. Ta okrožnica pa šele izide, čim bomo podrobno informirani o naši predvidbi. — Odbor.

Savez nabavljajnih zadrug državnih nameščencev je imel svojo letošnjo skupščino 17. maja v Skoplju. Na skupščini je bil ponovno izbran za predsednika Saveza gospod Miloš Štibler.

Občni zbor udruženja poreskih činovnika je zboroval ob pičli udeležbi članov v nedeljo 25. tm. v davč. uradu za okolico. Tovariše iz mariborske oblasti je zastopal edini tovariš Žešlin, ki je pojasnil razloge njihove abstinence. Novi odbor bo deloval v smislu zahtev tovarišev onkraj Save, ob Savinji in Dravi ter jih radi tega prosimo, naj do popolnega razčiščenja vprašanja oziroma objave poročila izza obč. zbora ne izvajajo posledic. Podrobno poročilo objavimo v prih. številki »Naš. Gl.« ki naj v obče služi vsem strok. organizacijam v Sloveniji za objavo društvenih vesti. Novi odbor je sestavljen takole: predsed. Drol, popredsed. Jan, blagajnik Hruška, tajnik Bekš, ostali člani upravnega odbora: Starkl, Žešlin in Vončina, člani nadzorstva so Lavrič, Prezelj in Tajnik. — Uprava sekcije.

KOLESA
NAJBOLJŠA NUDI
J. GOREC
LJUBLJANA
PALAČA LJ. KRED. BNK

Tovarna čevljev Peter Kozina & Komp. izdeluje odslej naprej tudi lahke damske čevlje ter čevlje za gospode najnovejše forme in najboljše kvalitete. Prodaja na malo: Ljubljana-Breg 20, Aleksandrova cesta 1., Prešernova ulica; Zagreb, Račkoga ulica 3.

P Najcenejše stare in nove
PISALNE STROJE

kakor tudi vse potrebščine pri

L. Baraga

Ljubljana

Ljubljana

SELENBURGOVA UL. 6/1

Mehanična delavnica (popravljalnica)

Češkoslovaško-jugoslovensko narodno gospodarsko udruženje v Pragi objavlja: Praški Veliki Sajam. Ove godine prirediti će se u Pragu u danima od 21. do 28. septembra opet veliki sajam. Biti će to već deveti u nizu vrlo uspešnih praških velikih sajmova. U koliko se može već sada prosuditi, i ovojesenski se sajam susreće sa živim interesom industrijskih i trgovačkih krugova ne samo u čehoslovačkoj republici, nego i u inozemstvu. Osim općenitog industrijskog sajma biti će tu i sajam građevnog materijala, sajam pokućstva i glazbenih instrumenata, sajam šumskih i lovačkih potrepaština, a osobito valja istaknuti II. izložbu Savezu čehoslovačkih gradova, koja će se isto upriličiti u okviru Praškog Velikog Sajma, sa programom: »Normalizacija, tipizacija i specializacija gradskih potrepaština«. Osim češke industrije izlažu na Praškom Velikom Sajmu uvijek i industrija to agrarna produkcija drugih zemalja, bilo privatno po pojedinim firmama, bilo oficijelno uz sudjelovanje državne vlasti, ili javnih strukovnih korporacija. Tako je ovogodišnjeg proljeća učestvovala sa krasnom izložbom surovina vlada Ujedinjenih Država Meksičkih, sa izložbom ruske knjige sovjetska vlada u Rusiji te sa velikom i kras-

nom ekspozicijom talijanskih produktov Trgovska Komora u Milanu. Ove jeseni pak vidjeti ce se na Praškom Velikom Sajmu opet i velika izložba, koju organizuje francusko Ministarstvo Trgovine. Ova ce francuska izložba zapremiti više od 1000 m². Na proljetni sajam g. 1925 pri-

javila sa ponovno velika oficijelna talijanska izložba, itd. Bilo bi poželjeno, da se na Praškom Velikom Sajmu reprezentira u većem broju nego do sada i narodno gospodarstvo jugoslavenske države, pa osobito da na velesajmu sudjeluju velike eksportne kuće iz naše države. Fir-

me, koje bi se zanimalo za ovo učestvovanje, mogu pitati informacije kod svijih čehoslovačkih konzulata. Obavezno prijave a ovogodišnji je-senski sajam morale bi se dostaviti sajamskoj upravi u Pragu bilo direktno bilo putem čehoslovačkih konzulata najkasnije do 15. juna o. g.

Perje in puh

C. J. HAMANN

Ljubljana, Mestni trg 8.

Tvrđka Josip Petelinc

Ljubljana, Sv. Petra nasip 7.
priporoča najbolje šivalne stroje in kolesa, Gritzner, potrebščine za šivilje in krojače modno blago in galanterijo.

Tovariši!

Priporoča se Vam trgovina s papirjem, pisarniški in šolski potrebščinami

Karol Till,

Ljubljana, Kongresni trg št. 8.
(lastnik Gruber in Pokovec).
Prvovrstno blago in zmerne cene.

„SVEZLA“ d.d.

Ljubljana

Največja izbira vsakovrstnega elektrotehničnega materijala
Generalno zastopstvo svetovnih tovarn:

Hackethal, Hannover
H. Jacobi & Co., Wien
Dr. Ing. Schneider & Co., Frankfurt a/M
Ringsdorff-Werke, Mehlern a/R.
Elektra, Bregenz i. drug.

Velika in stalna zaloga vseh vrst električnih žic, žarnic, telefonskih aparatov, lestencev, krtačk za motorje, inštal. materijala itd.
Zaloga avtomobilskega materijala kakor plaščev, polnogumijastih obrocev i. dr.
Cene vsled dviganja dinarskega tečaja znatno znižane.

„ZVEZDA“

Ljubljana.

Tovariši!

Kupujte svoje potrebščine le pri tvrdkah in obiskujte le lokale, ki inserirajo v „Našem Glasu“. Kdor podpira nas, tega podpirajmo mi!

Anton Verbič, Ljubljana

Stritarjeva ulica

Delikatese — špecerija

Solidna postrežba, zmerne cene.

Najmodernejša kavarna restavracija in bar

„EMONA“

v palači Ljubljanske kreditne banke

LJUBLJANA

DUNAJSKA C.

Za obilen obisk se priporoča restavrater
JAN FIALA.

Ivan Jelačin, Ljubljana

Uvoz kolonijalne in špecerijske robe.

Tvrđka ustanovljena leta 1888.

Solidna in točna postrežba.

Oblačilnica za Slovenijo r.z.z.o.z. v Ljubljani

Centralno skladišče in prodaja na debelo v palači „Vzajemne poslovnice“ na Miklošičevi cesti poleg hotela „Union“. — Prodaja na drobno v Stritarjevi ulici št. 5 in na Dunajski cesti št. 29 v hiši „Gospodarske zveze“. Prodaja tudi na obroke proti garanciji uradov.

Samo prvovrstni češki izdelki! — Pred nakupom si oglejte naše zaloge!

Gričar & Mejač

zaloga oblek za gospode, dame in otroke

samo Šelenburgova ulica 3

LJUBLJANA

LJUBLJANA

Modna manufakturna trgovina

Janko Češnik

Stritarjeva ul.

LJUBLJANA

Lingarjeva ul.

Priporoča svojo zalogo novosti za pomladansko in letno sezono, za ženske in moške obleke, frofir foulardin, etamin, markizet, krepdešin, delen, saten, belo in barvasto perilo, bele in barvaste, bambažaste in platnene damast mizne garniture za 6 in 12 oseb, bele barvaste mizne prte, salonske preproge, pliš, tapestri, jute, linoleum, kokos vseh velikosti, čipkasta posteljna pregrinjala, zastore, posteljne gobelin garniture i. t. d.

Cene znatno znižane.

Cene znatno znižane.

Kavarna — Restavracija — Vinska klet

s prostranim senčnatim ortom.

Točijo se pristna štajerska in dolenska — metliška vina, vedno sveže pivo „Union“ in „Zalec“. Sveža gorka in mrzla jedila po zmernih cenah vedno na razpolago.

Dnevno od 17. do 24. ure koncert,

Za obilen obisk se priporočata

Svirá nova ciganska kapela.

Fran in Roza Krapeš.

Izdaja Osrednja Zveza javnih nameščencev in upokojevcev za Slovenijo v Ljubljani.
Odgovorna urednica Štebi Alojzija. — Tiska Narodna tiskarna v Ljubljani.

Priporoča se modna trgovina

A. Šinkovic nasl. K. Soss
LJUBLJANA, Mestni trg 19.

Priporoča se

I. ČERNE

Ljubljana, Dunajska cesta 28

Zaloga pohištva in tapetništvo.

L. Mikuš

Ljubljana, Mestni trg 15.

priporoča svojo zalogo

dežnikov in solnčnikov ter sprehajalnih palic.

Popravila se izvršujejo točno in solidno

:: Gostilna pri „Kolovratu“ ::

Ljubljana, Pred škofljo št. 14.

Toči najboljša pristna štajerska (ljutomerska) in dolenska vina. Mrzla in gorka jedila vedno na razpolago. Cene zmerne, postrežba točna.

Za obilni obisk se priporoča

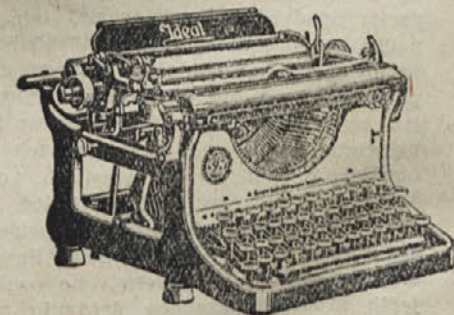
Tomaž Bizilj.

Gumijasto podlogo za postelje priporoča tvrdka

Henrik Kenda

LJUBLJANA

Mestni trg številka 17.

Pisalni stroj „IDEAL“ modela C

najmodernejšo konstrukcije.

The Rex Co

LJUBLJANA, Gradišče številka 10.